

Datum

2025-05-23

Adress

Diarienummer

SN-2025-357

Yttrande

Till

Kommunfullmäktige

**Motion av John Roslund (M) Från grått till grönt
STK-2025-322**

Serviceenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Serviceenämnden är positiv till idén om att försköna Malmös betongytor med vertikal grönska, men pekar på tidigare erfarenheter där mossor visade sig svår att etablera utomhus. Ny teknik har utvecklats sedan dess, men vid etablering av mossväggar krävs eftertanke gällande skydd från skadegörelse, underhåll och risker för byggnadsmaterial på grund av fukt. Det är platsspecifikt vilken grönska som bör etableras. Serviceenämnden betonar att arbete för att öka grönska och trivsel pågår redan i staden, att nya lösningar undersöks och provas, samt att arbetet utförs inom ramen av flera nämnder. Mot denna bakgrund anser serviceenämnden att motionen är besvarad.

Yttrande

Serviceenämnden är generellt sett positiv till grundtanken om att försköna tråkiga betongytor i Malmös stadsmiljö och att undersöka olika typer av vertikala gröna lösningar för staden på ett hållbart och resurseffektivt sätt. Arbete för att öka grönska och trivsel pågår redan i staden och utförs både utifrån serviceenämndens lokalförsörjningsuppdrag så väl som inom ramen för tekniska nämnden, miljönämnden och stadsbyggnadsnämndens uppdrag för Malmös stadsmiljö.

Serviceenämnden testade 2011 mosskassetter på Kirsebergs ishall inom projektet ”ERUF EKO – Grönskande ishallar och miljöpedagogiska skolor”. På ishallens fasad kombinerades klängväxter och kassetter med mossor. Mossan odlades på olika fukthållande material och sattes i plåtkassetter som var vinklade för att samla regnvatten. Trots anpassat material och ett samarbete med SLU lyckades mossan inte etablera sig som planerat.

Nu har mycket hänt sedan 2011 och idag finns bättre möjligheter att etablera mossor. Men mossväggar är känsliga för skadegörelse och det krävs även eftertanke gällande

behovet av underhåll och skötsel av mer extensiva mossväggar för att inte belasta förvaltningen på ett ekonomiskt ohållbart sätt. Erfarenhetsmässigt vet förvaltningen att övervägningar skulle behöva göras på varje plats om mossväggens främsta ekonomiska fördel, dvs minskad klottersanering, som dock bara aktualiseras på vissa platser, väger upp exempelvis risken för skadegörelse av mossväggen, mossans påverkan på byggnadens material och eventuella fördröjningar i förvaltningsskedet – samt att på motsvarande sätt överväga andra alternativ till grönska. Det är idag oklart för servicenämnden hur de tunnare mossväggarna klarar sig ur underhållssynpunkt och hur mossan på väggar påverkar underlaget med hänsyn till exempelvis bärighet och frostsprängningar. Det är dock välkänt att mossor ses som ett problem när de sitter på exempelvis taktegel eftersom mossan suger åt sig fukt, vilket kan göra takpannorna fuktiga vilket i sin tur kan leda till frostsador på takpannorna under vintern. Om fukten sprider sig till bärverket under takpannorna kan det även skada konstruktionen. Det ska också tas i beaktande att dåligt etablerade mossvägar kan påverka utseendet negativt eftersom det kan skapa ett ovårdat intryck.

Servicenämnden uppmärksammar avslutningsvis också förvaltningens erfarenhet att i arbetet med att öka grönskan vid betonggråa ytor är det varje specifik plats som avgör vad som är ett lämpligt val. Ibland är förutsättningarna för ett träd bra, ibland finns det inte utrymme i undermarken för ett rotsystem och då kan klängväxter med grunda rötter stå för grönskan. Men ibland trampas dessa ner och på otillgängliga ställen utan goda förutsättningar för rotetablering kan mossor kanske vara ett kostnadseffektivt alternativ. Vad som blir mest kostnadseffektivt ur ett etablerings- och driftperspektiv är alltså ytterst platsspecifikt.

Som sammanfattning betonar servicenämnden att arbete för att öka grönska och trivsel pågår redan i staden, att nya lösningar undersöks och har provats genom åren, samt att arbetet utförs inom ramen av flera nämnder. Mot bakgrund av ovanstående anser servicenämnden att motionen bör anses vara besvarad.

Ordförande

Frida Trollmyr (S)

Nämndsekreterare

Jim Johannesson